

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts Nr. 2008/0003/1DP/1.2.1.2.1/08/IPIA/VIAA/002 "Atbalsts valsts valodas apguvei un bilingvālajai izglītībai" tiek realizēts ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu

Projekta 1.aktivitāte „Valsts valodas programmu pilnveide, mācību materiālu izstrāde pilnveidotajam mācību saturam un to aprobācija”

**Priekšlikumi mācību priekšmeta “Latviešu valoda un literatūra”
mazākumtautību izglītībā standarta grozījumiem pamatizglītības otrajā posmā
(7. – 9.klase)**

10.pielikums
Ministru kabineta
2006.gada 19.decembra
noteikumiem Nr.1027

Latviešu valoda un literatūra mazākumtautību izglītības programmās

Mācību priekšmeta standarts 1.–9.klasei

I. Vispārīgais jautājums

1. Šajā standartā ir integrētas prasības latviešu valodas un literatūras apguvei. Mācību saturs ir saskaņots ar mācību priekšmeta standartā "Literatūra" izvirzīto mērķi, uzdevumiem, obligāto saturu un pamatprasībām mācību priekšmeta apguvei.

II. Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

2. Mācību priekšmeta "Latviešu valoda un literatūra" mērķis ir attīstīt skolēna kompetenci latviešu valodā un lasītāja kultūru, veidot priekšstatu par latviešu literatūru, veicinot viņa integrāciju Latvijas sabiedrībā un nodrošinot pamatu izglītības ieguvei.

3. Mācību priekšmeta "Latviešu valoda un literatūra" uzdevums ir radīt skolēnam iespēju:

- 3.1. Apgūt prasmi sazināties latviešu valodā dažādās saziņas situācijās.
- 3.2. Apgūt latviešu valodas funkcionēšanas likumības.
- 3.3. Veidot sapratni un attīstīt interesi par latviešu literatūru un kultūru Latvijas daudzkultūru vidē.
- 3.4. Apgūt dažādus valodas mācīšanās veidus, lai pilnveidotu savu runas prasmi un izmantotu valodu citu mācību priekšmetu apguvē.

III. Mācību priekšmeta obligātais saturs

4. Komunikatīvā kompetence:

4.1. Saziņa: saziņas situācija, saziņas veidi un līdzekļi, saziņas kultūra.

4.2. Runas darbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana, rakstīšana.

5. Valodas kompetence:

5.1. Fonētika un ortoepija: latviešu valodas skaņas, uzsvars un intonācija, ortoepijas normas.

5.2. Grafētika un ortogrāfija: latviešu valodas alfabēts, skaņu un burtu atbilstība, ortogrāfijas normas.

5.3. Leksikoloģija un frazeoloģija: vārdu krājums, vārda leksiskā nozīme, frazeoloģisms.

5.4. Morfētika un vārddarināšana: morfēma, vārddarināšanas paņēmieni un līdzekļi.

5.5. Morfoloģija: vārda gramatiskā nozīme, vārdšķiras.

5.6. Sintakse un interpunkcija: vārdkopa, teikums, interpunkcijas normas.

5.7. Tekstveide un stilistika: teksts, valodas funkcionālie stili, runas žanri.

6. Sociokultūras kompetence:

6.1. Kultūras konteksts Latvijā: kultūrvide, sadzīve, vērtības, tradīcijas, svētki.

6.2. Starpkultūru dialogs un latviešu valodas loma sabiedrības integrācijā.

6.3. Valoda kā tautas kultūras sastāvdaļa: vārds un teksts kā kultūras informācijas avots, runas uzvedības nacionālā specifika.

6.4. Literatūra kā tautas kultūras sastāvdaļa: folkloras un daiļliteratūras teksts kā kultūras informācijas avots.

7. Skolēna komunikatīvā, valodas un sociokultūras kompetence atbilstīgi vecumposma interesēm, spējām un vajadzībām tiek attīstīta integrēti, pakāpeniski un secīgi šādos tematiskos lokos:

7.1. Es, citi, ikdiena un savstarpējās attiecības.

7.2. Es, citi, brīvais laiks, veselīgs dzīvesveids.

7.3. Es, citi, apkārtējā pasaule un savstarpējā mijiedarbība.

7.4. Es, citi, zinātne, tehnika un informācijas ieguves avoti.

7.5. Es, citi, skola un izglītība.

7.6. Es, citi un kultūras dzīve.

VI. Pamatprasības mācību priekšmeta apguvei, beidzot 9.klasi

16. Komunikatīvā kompetence:

16.1. Piedalās dažāda veida dialogos.

16.2. Veido un koriģē savu runas uzvedību atbilstoši saziņas situācijai.

16.3. Saziņā ievēro apgūtās verbālās un neverbālās etiķetes normas.

16.4. Saprot saziņas partneru komunikatīvo nolūku.

16.5. Izmanto dažādus klausīšanās veidus atbilstīgi komunikatīvajam mērķim.

16.6. Kritiski vērtē dzirdētu informāciju.

16.7. Klausās saziņas partnerus, ievērojot klausītāja kultūru.

16.8. Izsaka un argumentē savu viedokli.

16.9. Veido mutvārdu tekstu atbilstīgi saziņas situācijai.

16.10. Uzstājas ar savu vai grupas radītu tekstu, ievērojot runātāja kultūru.

16.11. Raksturo latviešu autoru daiļdarbu tematu, ideju, sižetu, tēlus.

16.12. Lasa ar izpratni dažāda apjoma, tematikas, valodas stilu un runas žanru tekstus.

16.13. Izmanto dažādus lasīšanas veidus atbilstīgi komunikatīvajam nolūkam.

16.14. Kritiski vērtē lasīta teksta informāciju, izmanto to savā runā.

16.15. Raksta tekstu atbilstīgi saziņas situācijai, ievērojot rakstītāja kultūru.

16.16. Rakstiski atstāsta lasītu vai dzirdētu tekstu.

16.17. Raksta radošus darbus par lasītajiem daiļdarbiem un brīvi izvēlētu tematu.

17. Valodas kompetence:

17.1. Ievēro ortoepijas normas.

17.2. Ievēro ortogrāfijas normas.

17.3. Izmanto savā runā dažādu slāņu leksiku, sinonīmus, antonīmus, frazeoloģismus.

17.4. Saprot apgūto tēlainās izteiksmes līdzekļu lomu tekstā un izmanto tos radošajā darbībā.

17.5. Zina vārdšķiru gramatiskās formas un izmanto tās atbilstīgi gramatikas normām.

17.6. Izmanto dažādas sintaktiskās konstrukcijas atbilstīgi gramatikas normām.

17.7. Ievēro interpunkcijas normas.

17.8. Veido plānveidīgu tekstu atbilstīgi tā pazīmēm, tipam, valodas funkcionālā stila un runas žanra prasībām.

18. Sociokultūras kompetence:

18.1. Izprot latviešu valodas nozīmi mūsdienu daudz kultūru sabiedrībā.

18.2. Zina nacionāli specifiskās latviešu runas etiķetes normas, izmanto tās saziņā.

18.3. Piedalās starpkultūru dialogā, saskatot kopīgo un atšķirīgo latviešu un savas tautas runas etiķetē.

18.4. Saprot cita runā izmantoto kulturoloģiski marķētu valodas vienību nozīmi (frazoloģismi, parunas, sakāmvārdi, anekdotes, aforismi, tradīciju nosaukumi) un izmanto tās savā runas uzvedībā.

18.5. Saskata vārdā, sakāmvārdos, parunās informāciju par latviešu tautas vērtībām, paplašina savu kulturoloģisko redzesloku.

18.6. Saskata daiļdarbā atainotā laika vērtības un problēmas.

18.7. Ar cieņu izturas pret latviešu valodu.

18.8. Apzinās atbildību par savas latviešu valodas prasmes pilnveidošanu.

19. Skolēna attieksmes raksturo šī pielikuma 18.7., 18.8. apakšpunktā minētās prasības.